

Téma

SMS ČR varuje před rychlým vyliďňováním venkova a navrhuje konkrétní opatření, jak to zastavit.

str. 3

Rozhovor

Našemu státu zřejmě chybí štěrky. A tak jej panu ministru Brabcovi posíláme v obálkách!

str. 4

SMS ČR radí

Uveřejňujete smlouvy? Nezapomínejte na anonymizaci!

str. 6

Vylidňování venkova... Příčina, nebo důsledek?

Milé starostky, vážení starostové, přátelé samospráv.

Je poskytování sociálních služeb na venkově nadstandardní službou? Mají se malé obce stát zadavateli sociálních služeb na svém území?

SMS ČR přijalo na svém posledním Republikovém shromáždění v Havlíčkově Brodě mimo jiná i usnesení, kterým důrazně upozorňuje na dlouhodobý nežádoucí „trend“ stěhování lidí z venkova do větších sídel, jež nabízejí lepší infrastrukturu, dostupnější služby a vyšší životní standard. Na venkově, obzvláště pak více vzdáleném od spádových center, tak zůstává vysoký počet seniorů. Současně tyto obce chudnou, protože s lidmi zároveň z obcí odchází příjmy z výnosů daní.

Tento trend je však celospolečensky nežádoucí, a pokud tak již mnohde nenastalo, tak v blízké budoucnosti zcela jistě jednak dojde k přetížení center a naopak k omezení lidských zdrojů ve venkovských oblastech. Ukazuje se nárůst potřeby zachování dostupnosti stávajících, či iniciaci nových základních potřeb stárnoucí venkovské populace. Jednou z těchto téměř zcela chybějících strategických služeb na venkově je aktuálně i poskytování služeb sociálních.

Sociální služby v našem státě ve velké míře poskytují neziskové organizace, plně závislé na dotačním systému sociálních služeb a vymezené související legislativou. Ve větších městech pak také organizace zřizované městy, často s omezenou působností pouze pro správní území města a jeho místních částí. Po poskytovatelích sociálních služeb je vyžadována nejen vysoká kvalita služeb v souladu s tzv. standardy, ale i efektivita jejich činnosti – a té se při práci na venkově, s velkou dojezdovou vzdáleností, mnohem hůře dosahuje. To je také jedna z příčin, proč se poskytovatelé sociálních služeb „vyskytují“ téměř výhradně ve městech a stále častěji dochází k omezování již tak nedostatečného množství služeb poskytovaných v terénu na venkově.

Především menší obce nejsou těmito službami téměř vůbec pokryty. A malé obce zpravidla nemohou ze svých omezených zdrojů ani uvažovat o jejich případném poskytování sociálně potřebným spoluobčanům.

Ačkoliv se napříč krajem dlouhodobě komunitně plánuje, chybí podrobné analýzy o potřebě sociálních služeb na venkově a především analýzy jejich budoucího vývoje. Současné obce dokumenty typu KPSS – komunitní plán sociálních služeb pro území ORP – nezřídka výrazně podceňují, protože se zcela nedostatečně komunikuje o jejich

důležitosti, potřebnosti a vazbách na dlouhodobé zdroje finanční i personální.

Za omezeným využíváním některých služeb na venkově stojí také fakt, že jejich potencionální uživatelé mají nízké příjmy, nemají povědomí o možných podpurných dávkách od státu a nejsou zvyklí zvat si „cizí lidi do domu“ a za služby tohoto typu platit.

Tím se začarovaný kruh roztáčí...

Pokračování na straně 2

Sdružení místních samospráv ČR

Institut veřejné správy
Ekonomicko-správní
fakulty Masarykovy univerzity

si vás dovoluji pozvat na 5. ročník konference

SAMOSPRÁVY 2020

Pošta | Sociální služby | Školství

23. ledna 2020 od 9:30 hodin

v areálu Ekonomicko-správní fakulty
Masarykovy univerzity, v Brně

Konference má být zejména zdrojem informací, inspiraci a inovací pro starosty a starostky, úředníky a úřednice, manažery a manažerky DSO, MAS a pro všechny ostatní zájemce o veřejnou správu a samosprávu.

Vylidňování venkova... Příčina, nebo důsledek?

Pokračování ze strany 1

Zvýšení povědomí o potřebnosti poskytování sociálních služeb na venkově a současně vyššího zapojování občanů do života v obcích a hledání nových možností pro vznik sociálních služeb ve venkovském prostoru i podpoře a rozvoji těch stávajících je proto pro většinu obcí velkou výzvou, a dovolují si tvrdit, že by mělo být i jakousi jejich morální povinností – ale samozřejmě za potřebné finanční podpory ze strany státu. A zde je potřeba zdůraznit, že každoroční boj o finance na sociální služby ve státním rozpočtu, který všichni vnímáme, je zřejmě ve vztahu k budoucím rokům, kdy má být již výrazně omezen tok prostředků z ESF – evropských zdrojů –, pouze slabým odvarem toho, co přijde v letech příštích. A jak zaznělo například i na nedávném jednání Regionální konference v Jihočeském kraji z úst paní hejtmanky Iwany Stráské, čeká všechny poskytovatele sociálních služeb na tomto kolbišti tvrdý boj o uhájení pozic a potřeb pro zajištění jejich budoucího fungování. Toto je bohužel asi fakt, se kterým musím jednoznačně souhlasit.

Co tedy čeká právě ty případné progresivní a odvážné z řad malých obcí, které se budou chtít v oblasti sociálních služeb dobro-

volně pro své spoluobčany angažovat? Budou mít vůbec reálnou šanci se do sítě jejich poskytovatelů zapojit a získat také potřebné prostředky pro jejich provoz?

Právě proto jsem hrdý a vděčný zastupitelům naší malé obce, která v minulosti s dalšími partnery a komunitou v obci iniciovala vznik obecně prospěšné společnosti Chelčický domov sv. Linhart. Ta se právě na poskytování sociálních služeb zaměřuje. Potřebnost a absence těchto služeb se samozřejmě opírala o podrobný průzkum území, který před vznikem našeho zařízení proběhl. Momentálně tato obecně prospěšná společnost poskytuje sociálně terapeutické dílny, terénní pečovatelské služby, sociálně aktivizační služby, služby sociální rehabilitace a zajišťuje i provoz komunitního centra. V současné době obec dokončuje čtyři bytové jednotky sociálního bydlení a nadále strategicky a dlouhodobě podporuje provoz domova. Ukazuje se, že povědomí občanů a jejich sounáležitost s uživateli poskytovaných služeb je velmi povzbuzující, a to i přesto, že získávat každoročně na provoz domova peníze mimo síť a z jiných zdrojů nebude v budoucnu vůbec jednoduché.

To, co však zůstává smyslem a zároveň nadějí pro sociální služby na malé obci, je ona

vnitřní odpovědnost za konkrétní spoluobčany, sousedy. Služba pro konkrétního potřebného člověka, ve společenství na malé obci. Pomoc má mnoho podob, od té rodinné, sousedské, komunitní, také duchovní, až po tu sociální. To vše se pro obce malého typu nabízí, je to fenomén, který ve velkých městech nenajdeme. Mám velkou radost, že se mnohé z toho díky obětavým lidem v obci, v Chelčickém domově i komunitním centru v Chelčicích daří.

Ale jak tomu bude dál? V naší obci máme jasno. A pokud to jen trochu půjde, chceme v nastoupeném trendu nadále pokračovat.

Jiří Iral

Autor článku je starostou obce Chelčice, předsedou správní rady Chelčického domova svatého Linhart, o.p.s. a předsedou SMS ČR v Jihočeském kraji.

Josef Bartoněk získal in memoriam ocenění Osobnost místní samosprávy

Ocenění Osobnost místní samosprávy získal in memoriam Josef Bartoněk, který se zásadním způsobem zasloužil mimo jiné o spravedlivější rozpočtové určení daní.

Delegáti Republikového shromáždění v Havlíčkově Brodě mu vzdali hold spontánním potleskem vestoje.

Josef Bartoněk byl jedním ze zakládajících členů SMS ČR, který sdružení vedl jako předseda v letech 2009 až 2013 a byl také dlouholetým členem předsednictva. Zemřel letos v lednu.

SMS ČR varuje před rychlým vylidňováním venkova a navrhuje konkrétní opatření, jak to zastavit

Venkovská populace stárne a menší obce se vylidňují. Vyplývá to z dat, která v poslední říjnový den na Republikovém shromáždění v Havlíčkově Brodě zveřejnilo Sdružení místních samospráv ČR. To zároveň představilo opatření, která by měla nežádoucí trend zpomalit.

Téma

„Z demografických dat vyplývá, že obce do 500 obyvatel přicházejí ročně o téměř tři procenta obyvatel. U obcí do 250 obyvatel je tento úbytek ještě vyšší – téměř tři a půl procenta,“ řekl předseda SMS ČR Stanislav Polčák s tím, že zároveň stoupá počet seniorů nad 65 let. Za poslední tři roky jich v malých obcích přibýlo v průměru o osm procent, v některých obcích až o 12. Obce přitom na tyto demografické změny nejsou dostatečně připravené. „Zejména s rostoucím počtem seniorů v obci jsou spojeny náklady, které stávající rozpočtové určení daní nezohledňuje,“ uvedl.

Zavést do RUD kritérium „počet seniorů nad 65“

SMS ČR navrhuje, aby obce dostávaly do svého rozpočtu 5000 korun na každého obyvatele nad 65 let. Obcím by tak stát ročně poslal navíc asi 2,5 miliardy korun. Dojít by k tomu mohlo pomocí zavedení nového kritéria do rozpočtového určení daní (RUD), kterým by byl právě počet seniorů nad 65 let. „To by pomohlo obcím, které se potýkají se stárnutím svých obyvatel a odlivem lidí v produktivním věku,“ zdůvodnil předseda, který očekává, že parlament by se návrhy změn mohl zabývat na začátku příštího roku.

Posílit v RUD kritérium „počet žáků“

SMS ČR zároveň navrhuje zvýšit i kritérium, od kterého se odvíjí objem peněz pro obce na zajištění školské agendy. „Reálně to znamená zvýšení z 15 500 korun, které dnes dostávají obce ročně na jednoho žáka, na 19 tisíc,“ řekl Polčák. Obce by tak získaly navíc asi 1,5 miliardy korun. „Náklady na žáka rostou. Podle šetření, které jsme vypracovali pro MŠMT, dávají obce na školství v průměru 13 procent svých ročních rozpočtů. Proto požadujeme zvýšit toto kritérium ze současných devíti procent na 11, což navrhoval i premiér Babiš, když byl ještě ministrem financí,“ vysvětlil. Schopnost obcí financovat vlastní školy a zajistit kvalitní vzdělávání má podle něj rovněž vliv na to, jak se daří udržet na venkově mladé rodiny s dětmi.

Zastropovat příjmy čtyř největších měst

Obce by podle SMS ČR mohly zvýšit svůj příjem, kdyby se u čtyř největších měst Prahy, Brna, Olomouce a Plzně stanovila maximální částka stanovená rozpočtovým určením daní na jednoho obyvatele. „Navrhujeme zastropovat příjmy největších měst, které jsou nesystémově nadhodnocené vůči celému zbytku republiky – včetně některých dalších krajských měst. Myslíme si, že jejich váha už je dostatečná, neměly by dále růst a naopak by se k nim měly přiblížovat menší samosprávy,“ řekl Stanislav Polčák. U Prahy by podle něj měla výpadek příjmů částečně kompenzovat změna rozpočtového určení daní pro kraje.

VII. Republikového shromáždění SMS ČR se konalo 31. října a 1. listopadu v Havlíčkově Brodě.

Daně z hazardu by mohly podpořit menší obce a krajské RUD

SMS ČR přišlo rovněž s návrhem, aby si stát nechal víc ze zdanění hazardu, a to dvě až tři miliardy. „O tyto prostředky by se měly podpořit právě menší obce a případně krajské RUD,“ řekl Polčák. Dopady na státní rozpočet by tak podle jeho odhadů měly být minimální.

Obce budou moci podepsat petici na podporu návrhů

Návrhy podle Polčáka bude možné podpořit podpisem chystané petice, kterou mohou podpořit všechny obce bez ohledu na to, kde jsou organizovány. Zohlednění počtu seniorů v obci podle něho řeší i programové prohlášení vlády, proto očekává podporu návrhu. Ministryně sociálních věcí Jana Maláčová na Republikovém shromáždění uvedla, že zvýšení příspěvku zohledňující seniory podporuje. Zároveň by ho ale chtěla řešit ve vazbě na změnu zákona o sociálních službách. „To znamená, propojit to s debatou, jak zvládneme celý proces stárnutí,“ řekla.

SMS ČR už spolu s dalšími organizacemi podepsalo výzvu pro MF

Ministerstvo financí pro média už uvedlo, že v současnosti o změnách rozpočtového určení daní neuvažuje. Předseda SMS ČR společně s představiteli dalších organizací, které reprezentují samosprávy a venkov (František Lukl – Svaz měst a obcí ČR, Veronika Vrecionová – Spolek pro obnovu venkova ČR a Jiří Krist, Národní síť Místních akčních skupin ČR) podepsal výzvu adresovanou ministřině financí Aleně Schillerové, aby ještě do konce roku svolala pracovní skupinu pro financování samospráv, na které by rádi otevřeli diskusi o změně některých parametrů rozpočtového určení daní.

Stěhování do větších sídel lze pochopit.

Pro venkov se ale jedná o časovanou bombu!

Za varovný považuje SMS ČR také celkový úbytek obyvatel v malých obcích. „Trend stěhování do větších sídel, kde je lepší infrastruktura, dostupnější služby a vyšší životní standard, je pochopitelný. Jedná se však o časovanou bombu,“ řekl předseda. Vylidňování venkova je podle něj celospolečensky nežádoucí, protože vede k přetížení již existujících center a zároveň hrozí, že na takzvaných vnitřních periferiích nebude mít v budoucnu stát lidi pro zajištění základních funkcí a obslužnosti či pro zemědělskou produkci a údržbu krajiny.

Foto: Helena Kuthanová

Našemu státu zřejmě chybí štěrk. A tak jej panu ministru Brabcovi posíláme v obálkách!

Rozhovor

Za svou aktivitu v rámci spolku Za vodu pro lidi, kterým je boj o záchranu zdroje pitné vody pro 140 tisíc obyvatel Hodonínska, získala starostka Tvarožné Lhoty Martina Bílová titul Počin roku 2019. Vyhrála ho v hlasování starostů, které se konalo při příležitosti Republikového shromáždění Sdružení místních samospráv ČR ve čtvrtek 31. října v Havlíčkově Brodě. O co jde? Docela o dost. O pitnou vodu, kterou by ohrozila plánovaná těžba štěrkopísku. Zatím nepomohly ani petice, ani zastání u veřejné ochránčyně práv, některých senátorů a poslanců. Nyní přišel spolek s tzv. *Štěrkovou výzvou*.

Proč je třeba bojovat za záchranu pitné vody? Co nebo kdo ji ohrožuje?

Posledních 15 let se snaží obce Hodonínska zastavit plánovanou těžbu štěrkopísku, jehož zásoby leží v aktivní záplavové zóně a zároveň v území CHOPAV (chráněná oblast přirozené akumulace vod). Konkrétně se jedná o území na hranici dvou krajů. Štěrk se nachází na území města Uherský Ostroh a jámací území spadá do obce Moravský Písek. Oba zmíněné katastrofy mají nedávné zkušenosti se stoletou povodní, která zde napáchala obrovské škody v letech 1997 a 2002. Od roku 2006 se pak datují začátky snah o stanovení dobývacího prostoru.

S čímž jste od počátku nesouhlasili...

Nejdříve jsme vydávali nesouhlasná stanoviska k záměru a obce zastupovala zejména naše akciová společnost VaK Hodonín. Snažili jsme se vysvětlit naše obavy dotčeným úřadům, specifikovali jsme rizika, která by při těžbě ohrozila kvalitu vody. Úřady nás však k jednání často ani nepřizvaly a těžba se dál snažil o získání stanoviska EIA. Své žádosti o získání dokumentu dokonce dvakrát stáhl kvůli obavám z negativního stanoviska. Na třetí pokus však EIA vyšla. A to poté, co kompetenci Krajské hygienické stanici Jihomoravské kraje (která se vyjádřila negativně) Ministerstvo zdravotnictví odebralo a předalo ji hygienické stanici Zlínského kraje, která se vyjádřila souhlasně.

Jakou roli v tom hraje Zlínský kraj?

Velkým problémem celé kauzy je totiž to, že lokalita, kde se má těžit štěrkopísek, se nachází na území Zlínského kraje, zatímco zdroj pitné vody leží v Jihomoravském kraji. K těžbě štěrků se tak vyjadřují orgány ve Zlínském kraji a jejich vyjádření jsou kladná, zatímco k ochraně pitné vody se vyjadřují orgány Jihomoravského kraje a jejich vyjádření jsou ve všech případech záporná. Proto už od počátku orgány v řízení Jihomoravský kraj obcházejí.

A proto se obce v Jihomoravském kraji spojily...

Později, když jsme viděli, že se situace vyvíjí zcela odlišně od našich očekávání, vydalo nesouhlasné usnesení k těžbě 57 obcí Hodonínska. Dle posudku zpracovaného firmou Geotest je EIA zpracována na základě chybných vstupních údajů, používá vadný matematický model, a proto výsledky řízení nepodávají pravdivé informace o hydrogeologii daného území. EIA je

sice souhlasná, ale s 58 podmínkami, z nichž mnohé jsou jen těžce realizovatelné, některé ne-realizovatelné a hlavně nevymahatelné. Zajímavostí je, že souhlasné stanovisko pro dostavbu Dukovan má podmíněk 47. Je plánovaná těžba tedy tak jednoduchá, jak nám tvrdí úřady anebo je tak složitá a riskantní, jak se obáváme my?

Nepomohly už dvě petice, pod které se podepsalo 12 tisíc občanů. Nyní jste přišli se Štěrkovou výzvou. O co v ní vlastně jde?

Hledali jsme cestu, jak se vůči těžbě ozvat hlasitěji a viditelněji. Účastnila jsem se dvou projednání záměru těžby v senátu a očekávala jsem, že názor senátu bude snad vnímán vážněji než stanovisko pár desítek obcí. Závěrem prvního veřejného projednání bylo doporučení senátu nepodstupovat riziko ohrožení vody plánovanou těžbou a počínat si s předběžnou opatrností. Senát také zadal MŽP úkol zařadit veřejnou oponenturu záměru, ale protože ji ministerstvo nezorganizovalo, zorganizoval setkání odborníků s odlišnými názory po roce sám. Na této oponentuře bylo zdůrazněno, že model, podle kterého má být těžba nezávadná, je postaven na chybných vstupních datech. Naprosto nepřipouští možnost, že by budoucí prostor těžby ohrožovala infikovaná neznámá látka v případě povodní, EIA počítá jen s unikem nějakých ropných látek z technického zařízení – nafty, oleje. Nepočítá se ale s tím, že přijde povodňová vlna, která území zaplaví a v zaplaveném prostoru budou tlít organismy neznámého původu. Povodně zde prý nehrozí. My si ale živě pamatujeme, jakou zkázu ty z roku 1997 přinesly a vystavit tomu zdroj pitné vody pro více než 140 tisíc lidí nechceme. Značně mě zarazilo, když jeden z hlavních zastánců těžby při jednání oponoval, že nechápe, co má vlastně argument předběžné opatrnosti znamenat. Že takový pojem naše zákony neznají. Ještě větší rozčarování pak nastalo po projevu jedné poslankyně, která řekla, že demokracie je o tom, že máme své odborné týmy se svou odbornou způsobilostí a odbornou zodpovědností, které musíme respektovat. Co ale s tím, když tyto odborníci pak vyjadřují taková rozhodnutí, ke kterým se nelze odvolávat, a právníci ministerstva je popisují následovně: „Vzniklý »hybridní« produkt procesu správního (přezkumného) řízení, vedeného krajským úřadem je v rámci podaných odvolání zcela neuchopitelnou formou správního aktu, byť obsahuje náležitosti rozhodnutí ve smyslu

Martina Bílová je starostkou Tvarožné Lhoty a členkou výboru spolku Za vodu pro lidi. Iniciovala a koordinuje odpor lidí a obcí, kterým hrozí, že v důsledku těžby štěrkopísku o vodu přijdou. „Ministerstvo životního prostředí by před tímto rizikem nemělo strkat hlavu do štěrkopísku,“ glosoval ocenění Počin roku předseda SMS ČR Stanislav Polčák.

§ 67 a násl. správního řádu, nelze i přes tyto skutečnosti než vyjádřit právní názor, že podaná »odvolání« je nutno označit jako nepřipustná.“ Jednoduše, všechny naše argumenty jsou bagatelizovány a přehlíženy, ať už jsou jakkoliv vážné.

A to jste zřejmě ještě nevyjmenovala ani všechny problémy, které by těžba znamenala, že?

To jsme dosud hovořili jen o jámacím území. Další oblastí, která je problematická, je s těžbou spojená doprava. Plánovaný je objem štěrků 200 tisíc tun za rok po dobu 16 let a tento objem by musela odvézt těžká auta po současných nedostačujících cestách vedoucích centry našich obcí a měst. Úplně pak chybí krizový scénář pro případ, že by opravdu došlo k unikům nebezpečné látky v jámacím území. Máme náhradní zdroj vody? Máme tolik cisteren, které by dokázaly zásobit 140 tisíc lidí? A kdo by případné opravy a práce platil? A co se stane po vytěžení oblasti? Kdo zajistí bezpečnost jámacího území? Na to teď není třeba odpovídat?

Proto tedy nová vlna protestu a „Štěrková výzva“, kdy mají lidé možnost posílat ministru životního prostředí v obálkách štěrk s dopisem, v němž vyjadřují své nesouhlasné stanovisko.

Hledali jsme jinou variantu, jak se do probíhajícího řízení zapojit. Nejen jako starostové obcí, ale také jako občané. Za tím účelem a také pro větší informovanost veřejnosti jsem s kolegy založila spolek Za vodu pro lidi. Vnímáme velmi negativně, že namísto palčivého problému, kterým je sucho a z toho plynoucí ochrana zdrojů pitné vody, se stále řeší těžba štěrků. Z toho jsme usoudili, že našemu státu chybí ze všeho

nejvíce štěrk a tak jej panu ministru Brabcovi v naší Štěrkové výzvě v každé obálce posíláme.

Kolik štěrků hodláte panu ministru poslat? A kdo všechno mu ho posílá?

Nestanovili jsme si dané množství. Nabízíme lidem, aby se k výzvě připojili. Kdo chce, vyzvedne si obálku, nebo si ji sám podle návodu opatří a pošle. Víme, že na ministerstvo životního prostředí už dorazily stovky obálek. Přesné číslo ale neznáme. Kolik prostých občanů se vyjádří, tolik voličů dává ministerstvu najevo svůj názor a to by možná mohl být konečně nepřehlédnutelný argument. Posílají ho především zdejší lidé, ale také ti, které zajímá životní prostředí.

Už máte z ministerstva nějakou reakci?

Ministerstvo se snad vyjádřilo v nějakém dotazu médiím, že tyto snahy o ovlivnění názoru ministerstva jsou marné, protože celý proces je veden ve správním řízení a všechna přezkoumání řízení jeho správnost potvrdila. Ale neoficiální cestou víme, že obálky na MŽP působí rozruch. Přece jen to není obvyklý dopis, na jaký jsou zvyklí. Teď je v každém dopise do 50 gramů štěrků. A máme v plánu začít později posílat půl kila. To už budou dopisy vážně nepřehlédnutelné.

Hon na starosty jako hon na čarodějnice?

V naší zemi v současné době probíhá plošný „politický proces“, který je nápadně podobný nechvalně proslulému honu na čarodějnice. Je to hon na starosty a ostatní veřejné funkcionáře. Honem na čarodějnice nemíním pouhý řečnický obrat. Podělím se s vámi o průvodní znaky procesů s čarodějnicemi, které na mne vyskočily z veřejných zdrojů na internetu.

„Čarodějnictví nezřídka řešilo politické nepřátelství, osobní nenávisť apod. Vyšetřování se dělo podle schémat, která nepřipouštěla zhodnocení jednotlivých případů. Do procesního práva na místo obžaloby nastoupilo udavačství.“

Zatímco v obcích stavíme kanalizace, chodníky, staráme se o školy, školky, legislativci roky usilovně dělali, až vytvořili paskvil známý jako Zákon o střetu zájmů.

V uplynulých týdnech jsme my, komunální politici, ale i další veřejní činitelé, obdrželi oznámení o tom, že jsme spáchali přestupek, jelikož jsme nepodali oznámení dle čl. II bodu 4 přechodných ustanovení zákona č. 14/2017. Celkové bylo v celé zemi obsláno téměř 30 tisíc hříšníků.

Nevím, zda mám tuto křížovou výpravu chápat jako vzkaz státu nám, komunálním politikům, že o naší práci již není zájem. Ať všichni odejdeme, nejlépe za mříže. Či zda jde o dokonalý obraz nefunkčnosti státní správy na ministerstvech. Nabízí se i myšlenka, že stát potřebuje doplnit kasu a pokuty od starostů a dalších funkcionářů jsou vítaným přívýdělkem. Či snad potřebuje vedení tohoto státu sdílet občanům, že nejenom pan premiér, ale všichni veřejní funkcionáři jsou ve střetu zájmů?

Popíši konkrétně svůj přestupek. Oznámení o střetu zájmů jsem podala v termínu, ba dokonce

Zastala se vás i ombudsmanka, která shledala jednání úřadů jako neoprávněné. Z toho máte jistě radost. Na co ve svém setření VOP přišla?

Paní ombudsmanka na 16 stranách popsala, jaká pochybení doprovází celý správní proces. Dle jejího zjištění pochybili Obvodní báňský úřad, Krajský úřad Zlínského kraje, Krajská hygienická stanice Zlínského kraje i Ministerstvo zdravotnictví. Uvedla, že došlo k nezákonnému vyloučení úřadů Jihomoravského kraje z řízení o stanovení dobývacího prostoru. V řízení chybí souhlas vodoprávního úřadu, neobsahuje ani souhlasné stanovisko orgánu územního plánování. Veřejná ochránčyně práv konstatuje, že „v řízení nebyl dán prostor k ochraně veřejných zájmů v podobě garantované právním řádem“ a dále považuje za nedostatek „faktickou rezignaci na zásadu předběžné opatrnosti“. Opírá se přitom částečně, podobně jako my v naší argumentaci, o klimatický vývoj posledních let, který si žádá upřednostnění zájmu na ochraně podzemní vody.

Co vás ještě těší?

U koho máte další zastání a podporu?

Odpověď se dá shrnout do jednoduché věty. Těší mě, že máme velkou podporu napříč poli-

tickým spektrem. Je nám naprosto jedno, za koho kope ten který politik, jenž zároveň bojuje za naši vodu. Od samého začátku je největším z odpůrců záměru senátorka Anna Hubáčková, která proti němu připravovala negativní stanoviska ještě jako odborník životního prostředí Jihomoravského kraje. Důležitou osobou je také bývalá starostka Moravského Písku Hana Habartová, která je současně předsedkyní našeho spolku Za vodu pro lidi. Veřejně spolupracujeme zejména se senátory Jitkou Seitlovou a Jiřím Burianem, poslanci Radkem Holomčíkem a Janou Krutákovou, o materiály se zajímala také ministryně Jana Maláčová, aktivním členem spolku je europoslanec Stanislav Polčák a mnozí další starostové i občané. Naše aktivity podporuje hejtman našeho kraje Bohumil Šimek.

Kam až hodláte ve svém boji za vodu dojít?

Uvidíme, kam až budeme muset. Určitě k soudu, dost možná k Evropskému parlamentu. To ukáže čas a nutnost. Bránit se nepřestaneme. Pokud máme ochránit podzemní zdroj vody, nejjednodušší varianta je ta, že jej neodkryjeme.

Rozhovor vedla Marie Šuláková

Glosa

co chce. Pro dokreslení situace v této naší pseudodemokracii s totalitními prvky připojuji přepis svého rozhovoru s úředníkem přestupkové agendy.

„Paní Poláková, kam jste chodila do školy?“

„Kdo byl Vaším třídním?“

„Já, že Vás tam nenaučili matematiku a nevyšvětlili Vám rozdíl mezi kalendářním rokem a rokem školním.“

„Ale pokud nám napíšete, že je Vám to líto, že chyba, které jste se dopustila, není velké společenské škodlivosti, a že prosíte o odpuštění pokuty, pak, budu-li mít dobrou náladu, budu shovívavý a pokutu Vám odpustím. Zaplatíte jen 1000 Kč za správné řízení. To obec unese.“

Snad to byl pokus o humor. Mně však do smíchu nebylo. Na závěr sděluji:

Nic mi není líto, nikomu se nebudu omlouvat a nikoho nebudu prosit o odpuštění.

Měli bychom naše starosti medializovat, upozorňovat na to, jak nám stát brání v práci a jak nás neustále zavaluje byrokracií a perzekuuje. Nesmíme se dát! Co by pak bylo s našimi obcemi, kdybychom to všichni „zabalili“. Dopusťme, aby obcím vládl státní úředníci?

Jana Poláková starostka obce Byšice

Uveřejňujete smlouvy? Nezapomínejte na anonymizaci!

SMS ČR radí

Věděli jste, že zákon ukládá povinnost uveřejňovat smlouvy uzavřené na veřejné zakázky nad 500 tisíc korun bez DPH? Nezapomínáte takové smlouvy uveřejňovat včas a řádně je anonymizovat? A víte, v jaké lhůtě zákon vyžaduje uveřejnit skutečně uhrazenou cenu?

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ), v § 219 stanoví povinnost uveřejnit na profilu zadavatele smlouvu uzavřenou na veřejnou zakázku nad 500 tisíc korun bez DPH včetně všech jejích změn a dodatků. Smlouva musí být uveřejněna do 15 dnů od jejího uzavření nebo od konce každého čtvrtletí v případě veřejných zakázek zadávaných na základě rámcové dohody.

V případě, že zadavatel takovou smlouvu neuveřejní, hrozí mu dle ZZVZ pokuta ve výši až jednoho milionu korun a často také postih řídicího orgánu. Tato povinnost platí i v případě, že samotné zadávací řízení na profilu zadavatele uveřejňováno nebylo, například v situaci, kdy byla veřejná zakázka malého rozsahu zadána v uzavřené výzvě.

Výše uvedené informace se týkají především obcí I. a II. typu a jejich příspěvkových organizací nebo právnických osob, ve kterých má taková obec sama nebo s jinými takovými obcemi většinou účast. Jinak je tomu v případě

obcí s rozšířenou působností. Ty mají navíc povinnost smlouvy uveřejňovat v Registru smluv v souladu se zákonem č. 340/2015 Sb., o registru smluv. Výhodou je, že dle § 8 odst. 4 tohoto zákona je uveřejněním v Registru zároveň splněna i povinnost uveřejnění dle ZZVZ. Taková obec tedy nemusí smlouvu uveřejňovat současně i na profilu zadavatele.

A jak je to s anonymizací?

Zákon o zadávání veřejných zakázek ani zákon o registru smluv podobu uveřejněné smlouvy dále neupravuje. Povinnost anonymizace některých údajů obsažených ve smlouvě ale vyplývá z jiných právních předpisů. O jaké údaje jde? Jedná se zejména o číslo účtu podnikající fyzické osoby jakožto její osobní údaj, DIČ, které je tvořeno jejím rodným číslem či sídlo jejího podnikání. Dále se jedná o telefonní čísla a emaily, které mohou být zneužity ke stalkingu nebo spamování. V neposlední řadě je nezbytné anonymizovat také podpisové vzory. Naopak obchodní firmu,

sídlo společnosti, IČO podnikající fyzické osoby i právnické osoby a DIČ právnické osoby můžeme v textu smlouvy ponechat. Přehlednou tabulku údajů určených k anonymizaci pak naleznete např. v Metodickém návodu¹⁾ k aplikaci zákona o registru smluv, který na svém webu v sekci eGovernment uveřejnilo Ministerstvo vnitra.

Ať již anonymizujete pomocí libovolného softwarového nástroje, jednoduše černým fixem či „bělítkem“, kdy smlouvu opětovně naskenujete, věnujte pozornost tomu, zda jsou údaje skutečně nečitelné a byly tedy řádně anonymizovány.

Na závěr nám dovoluť upozornit na povinnost zveřejňování skutečně uhrazené ceny, kterou rovněž obsahuje § 219 ZZVZ, a na kterou obce často zapomínají, přestože i za ni hrozí postih. Veřejný zadavatel je povinen nejpozději do tří měsíců od splnění smlouvy uveřejnit na profilu zadavatele výši skutečně uhrazené ceny za plnění smlouvy, na niž se vztahuje povinnost uveřejnění smlouvy, tedy smlouvy nad 500 tisíc korun bez DPH. U smlouvy, jejíž doba plnění přesahuje jeden rok, uveřejní veřejný zadavatel nejpozději do 31. března následujícího kalendářního roku cenu za plnění smlouvy v předchozím kalendářním roce.

V případě jakýchkoli námětů či dotazů z oblasti veřejných zakázek se na nás neváhejte obrátit! Eliška Kloučková, tel.: +420 606 138 822, eliska.klouckova@sms-sluzby.cz.

¹⁾ <https://1url.cz/@metodikaMV>

Ředitelé mateřských a základních škol už nebudou muset uzavírat dvě odlišné pojistné smlouvy

Poslanecká sněmovna schválila návrh poslankyně a místopředsedkyně SMS ČR Věry Kovářové, který má za cíl sjednotit současnou právní úpravu týkající se odpovědnosti za škodu vzniklou dětem základních a mateřských škol. Impulzem pro změnu byl podnět z praxe od starosty města Švihov Václava Petruse, který si rozdílné úpravy všiml. Dodnes je totiž odpovědnost za škodu vzniklou dětem v mateřských a základních školách upravena ve dvou právních předpisech.

Ač se to na první pohled zdá jako banalita, rozdílná právní úprava odpovědnosti za škodu dětem a žákům může způsobovat v případě jednoho zřizovatele mateřské a základní školy nemalé problémy.

Zatímco mateřské školy se tady řídí obecnou úpravou v občanském zákoníku, základní školy postupují dle speciální úpravy zákoníku práce. „V takových případech se ředitelé škol potýkali s problémy při vyřizování odpovědnosti za škodu vzniklou jejich žákům a dětem. Ředitel musel uza-

vřít dvě zcela rozdílné pojistné smlouvy, což obecně není žádoucí,“ komentuje současnou situaci starosta Švihova Václav Petrus.

Nutno dodat, že na tento rozdíl často pojišťovny ředitele mateřské a základní školy vůbec neupozornily a v případě úrazu pak nastaly ze strany pojišťovny problémy s plněním.

I proto byla iniciována novela, která má rozdílnou právní úpravu sjednotit. „Rozhodli jsme se vyjít ředitelům vstříc a legislativní nesrovnalost napravit. Ředitelé škol jsou zaplaveni řadou zbyteč-

né byrokracie a uzavírání dvou rozdílných pojistných smluv k nim rozhodně patří,“ upřesnila Věra Kovářová.

Zmíněný problém si uvědomili i poslanci a novelu zákoníku práce počátkem listopadu takřka jednomyslně schválili již v prvním čtení. Nyní je na řadě Senát, který ji projedná začátkem prosince. Pokud projde bez komplikací, začne platit během prvního pololetí roku 2020.

Pavel Pacovský, legislativní analytik

SMS ČR vítá novou výzvu MŠMT na vzdělávání pedagogů

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlásilo v listopadu z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání čtvrtou výzvu Mezinárodní mobilita výzkumných pracovníků – MSCA-IF IV, která umožní pedagogům dále se zdokonalovat a rozvíjet znalosti s pomocí odborných stáží a výzkumných projektů. SMS ČR to vítá. Už dříve zdůrazňovalo pozitivní význam těchto projektů pro střední odborné školy v menších městech a obcích, kde je nutný rozvoj praktických i teoretických odborných znalostí pedagogů a kde mají omezenější možnosti rekvalifikačních příležitostí. Přihlášky do projektu je možné podávat do srpna 2020 řídicímu orgánu operačního programu výzkumu, vývoje a vzdělávání. Pro žadatele je z evropských fondů připraveno 100 milionů korun. Ucházet se o ně mohou subjekty splňující definici organizace pro výzkum a šíření znalostí dle Rámce pro státní podporu, tj. nejčastěji vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, příspěvkové organizace organizačních složek státu a územních samosprávných celků atd. Projekty mohou trvat minimálně 12 a maximálně 34 měsíců.

Simona Úlehlová, legislativní analytička

Podzimní škola Zdravých měst zacílila na seniory, rodiny i stavební právo

Na kvalitní postupy ve městech a osvědčená řešení spolupráce uvnitř úřadů s partnery se zaměřila Podzimní škola Zdravých měst, která se konala ve dnech 6. až 8. listopadu v Hodoníně. Zástupci MPSV představili seniorskou a rodinnou politiku, řeč byla i o rekodifikaci stavebního práva.

V nové spolupráci se Sdružením místních samospráv ČR představilo Ministerstvo práce a sociálních věcí dvě soutěže orientované na rodiny a seniory. V rámci soutěže Obec přátelská rodině a Obec přátelská seniorům budou opět v pěti kategoriích oceňeny obce, které přijdou s výjimečnými projekty v oblasti proseniorské a prarodinné politiky. Mezi vítěze bude rozděleno celkem šest milionů korun. Cílem soutěže je podpora realizace opatření a aktivit zaměřených na rodinu a seniory. Obce se budou moci začít hlásit během února, ke slavnostnímu vyhlášení výsledků dojde na přelomu května a června. Více informací naleznou zájemci na stránkách MPSV.

Petra Kolínská ze sdružení Zelený Kruh představila aktuální informace k rekodifikaci stavebního práva. MMR plánuje připomínkové řízení paragrafového znění Stavebního zákona na letošní prosinec s lednovým vypořádáním a souhlasem Vlády ČR. Kolínská upozornila, že jde možná o první případ, kdy zákon fakticky zpracovává soukromý právní tým s netransparentním financováním a vazbou na developerské firmy. Zdůraznila proto nutnost vzájemného sdílení dat a informací k připravovaným změnám, které jsou (pravděpodobně) účelně tříštěny mezi připomínkující subjekty.

Program třídení konference byl sestaven z příspěvků k různým tématům rozvoje měst, obcí a regionů, sdílení zkušeností a dobré praxe i školení v tvorbě, řízení a hodnocení projektů. Diskutovalo se rovněž o přípravách kampaní, možnostech spolupráce se školami nebo silných a slabých stránkách spolupráce uvnitř úřadů.

Otakar Bursa

Petra Kolínská ze sdružení Zelený Kruh představila aktuální informace k rekodifikaci stavebního práva.

Znáte pravidla pro zimní údržbu pozemních komunikací a chodníků?

Se zimním obdobím přichází starost se zimní údržbou pozemních komunikací a chodníků, která může nadělat vrásky nejednomu starostovi. I zimní údržba místních komunikací a chodníků má svá pravidla, která stanoví zákon, případně vyhláška, a plán zimní údržby obce.

Zimní údržbou se rozumí zmírňování závad vznikajících povětrnostními vlivy a podmínkami za zimních situací ve sjízdnosti komunikací a ve schůdnosti místních komunikací a průjezdných úseků silnic (§ 41 a násl. vyhlášky č. 104/1997 Sb. ministerstva dopravy a spojů, kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích – dále jen „prováděcí vyhláška“).

Zimní údržba se provádí dle plánu zimní údržby, který vytváří obec podle své velikosti a dopravního významu místních komunikací. Pro vytvoření tohoto plánu se místní komunikace rozdělují podle důležitosti následovně:

- I. pořadí – rychlostní a sběrné místní komunikace s hromadnou veřejnou dopravou a s linkovou osobní dopravou, příjezdové místní komunikace ke zdravotnickým zařízením a další významné místní komunikace.
- II. pořadí – sběrné místní komunikace nezařazené do I. pořadí a důležité obslužné místní komunikace.
- III. pořadí – ostatní obslužné místní komunikace.
- Neudržované – místní komunikace, na nichž není třeba vykonávat zimní údržbu z důvodu dopravní bezvýznamnosti (na tuto skutečnost musí obec upozornit).

S pořadím důležitosti místních komunikací se také pojí lhůty pro zmírňování závad v jejich sjízdnosti, které je možné nalézt v § 46 a násl. prováděcí vyhlášky a jsou stanoveny takto:

- Místní komunikace I. pořadí: do 4 hodin
- Místní komunikace II. pořadí: do 12 hodin
- Místní komunikace III. pořadí: po ošetření komunikací I. a II. pořadí, nejpozději však do 48 hodin.

- Místní komunikace IV. pořadí: nemá v prováděcí vyhlášce stanovenou lhůtu.

Dále je nutné připomenout, že výše uvedené lhůty platí pouze v zimním období od 1. listopadu do 31. března následujícího roku. Mimo zimní období se závady na sjízdnosti či schůdnosti mají odstranit bez zbytečných odkladů přiměřeně k vzniklé situaci.

V případě pozemních komunikací, které nemusí být udržované, se to týká pouze takových, které jsou málo využívané. Takovéto však musí být řádně označené. To samé platí pro chodníky.

Odpovědnost za stav komunikace

Odpovědnost za údržbu silnic, místních silnic a chodníků má dle § 41 odstavce 2 prováděcí vyhlášky, jejich vlastníci. V případě, že výkon správy pozemní komunikace zajišťuje správce, je také povinen vykonávat údržbu namísto vlastníka pozemní komunikace právě on.

S odpovědností za údržbu silnic a chodníků souvisí i odpovědnost za náhradu škody za případné nehody způsobené nesjízdností, nebo neschůdností komunikace. A to v případě, že vlastníci, či správce silnice, místní komunikace nebo chodníku neprokáže, že nebylo v mezích jeho možností závady způsobené povětrnostními podmínkami a jejich důsledky takovou závadu zmírnit, ani na ni předepsaným způsobem upozornit. Odpovědnost za škody způsobené nesjízdností, či neschůdností pozemní komunikace je upravena v § 27 odstavce 3 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Viktor Šmidt

V menších obcích se do stávky zapojila jen desetina škol

Jen zhruba desetina škol v menších městech a obcích se zapojila do stávky učitelů za vyšší platy. SMS ČR to zjistilo z průzkumu, který provedlo mezi členskými obcemi, jež zřizují školy. Rozhodnutí škol nezapojit se do narychlo vyhlášené stávky sdužení vítá. Zároveň ale upozorňuje, že o platových podmínkách učitelů je třeba jednat.

„Akci školských odborů nepovažujeme za šťastnou, čemuž odpovídá i relativně malá odezva stávky. Vítáme proto rozhodnutí škol, které se do vyhlášené stávky nezapojily nebo ji podpořily jen symbolicky. O platových podmínkách učitelů je určitě potřeba

dále jednat a obce jako zřizovatelé škol jsou připravené se do těchto jednání aktivně zapojit.“ shrnul předseda SMS ČR Stanislav Polčák. Z průzkumu vyplývá, že protest měl na různých místech odlišnou podobu. Od pouhého vyvěšení informace o podpoře požadavků oborů, přes náhradní program místo vyučování nebo úpravu rozvrhu, až po zrušení odpoledního vyučování.

Školské odbory původně tvrdily, že se do stávky zapojí kolem šesti tisíc škol – tedy polovina z nich. V celé zemi nakonec zůstalo zavřených jen přes 1200 škol, další omezily výuku.

Odbory se pro vyhlášení stávky rozhodly poté, co se ministr školství Robert Plaga s premiérem Andrejem Babišem dohodli na zvýšení tarifů učitelů o osm procent. Toto zvýšení

základů platů schválila i vláda. Odboráři požadovali růst tarifů o deset procent. Podle nich ministr porušil slib, který jim dal. Podle šéfa školských odborů Františka Dobšíka není počet stávkujících škol důležitý a ministr by měl být znepokojen, i kdyby jich byly jen desítky.

SMS ČR krátce před ohlášenou stávkou poslalo členským obcím doporučení, jak postupovat, pokud se do stávky zapojí. Shrnuje například zákonné povinnosti ředitelů škol a jejich zřizovatelů a apelovalo na starosty a starostky, aby úzce spolupracovali a intenzivně komunikovali s řediteli škol, včas informovali o situaci, případně vyšli vstříc rodičům a do stávky nezapojeným pedagogům při zajištění alternativního programu pro žáky.

Co se děje u nás v kraji?

aktuality – články – pozvánky – projekty – rozhovory

Znáte svého krajského manažera?

Rozhovor

Milí čtenáři! V tomto seriálu se vám postupně představí naši krajsí manažeři. Můžete se na ně obracet se svými dotazy či podněty, které se týkají samospráv a zájmů, jež SMS ČR hájí. Kontakty na ně najdete i zde www.smscr.cz.

SMS ČR v Moravskoslezském kraji představuje Daniela Stuchlíka

Jak se daří SMS ČR ve vašem kraji?

SMS ČR se u nás daří dobře. Nemáme sice zatím tak velkou členskou základnu, jako ostatní kraje, začíná se ale ukazovat, jak hodně naše sdužení pomáhá a usnadňuje samosprávním práci. Na to slyší i další obce, které se chtějí připojit. V minulém roce jsme se podíleli na tvorbě Konceptu rozvoje venkova MSK Náš venkov. Vycházeli jsme přitom z podnětů od našich členů, které jsme následně spolu s analytiky sdužení prezentovali na kraji. Doufám, že to povede k vytvoření takové koncepce, jež pomůže obcím, které to nejvíce potřebují. I v našem kraji funguje služba pověřence pro GDPR, kterou samosprávy využívají. Pomáhali jsme rovněž obcím s novým nařízením o ochraně osobních údajů tak, aby je co nejméně zatížilo, ale zároveň aby bylo vše v souladu se zákonem. Pomáháme také s veřejnými zakázkami. Těší mě, že zpětná vazba od obcí je velice pozitivní.

Existuje, kromě celostátních témat, „problém“ specifický pro váš kraj, se kterým bojujete?

Vzhledem k tomu, že náš kraj se rozkládá na velkém území, máme spíše více menších problémů. Na severu kraje nás trápí vyhledávání vesnic, ze kterých se obyvatelé stěhují do větších měst, také stav místních komunikací. V povodí řek je zase třeba více dbát na prevenci před po-

vodněmi. Mimochodem, představitelé samospráv projevíli velký zájem o seminář, který se týkal právě protipovodňových opatření a obsahoval i praktickou ukázkou v terénu. V minulém roce jsme řešili problém s rozmachem sociálních služeb, které po obcích požadovaly doplatky na jejich občany, o které se staraly. Konaly tak pod výhrůžkou, že je to jejich povinnost ze zákona, a že službu ukončí v případě, že jim obec na občany nedoplatí. Situaci jsme nakonec vyřešili s náměstkem hejtmana kraje Jiřím Navrátilkem. Vznikla informační zpráva, která vysvětlila praktiku, důvody a návod, jak podobné situace řešit. Obce rovněž uvítaly iniciativu SMS ČR, která se týkala předkupního práva obcí na majetek státu nebo rekonstrukce stavebního práva, jíž se zabýval starosta Litultovic a zároveň náš krajský místopředseda Jan Birgus.

Co pro „své“ starostky a starosty připravujete?

Mám za to, že SMS ČR má svým členům mnoho co nabídnout. A proto plánuji zvýšit povědomí o sdužení v kraji, stejně jako zvýšit povědomí členů o službách SMS ČR a aktivitách. Docílit toho chceme ve spolupráci s krajskou předsedkyní a starostkou Zbyslavic Regínou Vřeskou. Hodláme objíždět obce a prezentovat v nich naši činnost. Začátkem příštího roku uspořádáme krajské shromáždění. V příštím

roce se také připravuje další kolo vzdělávání zástupců a zaměstnanců obcí I. a II. typu. První kolo mělo hlasitý pozitivní ohlas, takže si troufnu říct, že se jedná o dobrý projekt, který seznámí zástupce a zastupitele obce se vším, co ke své činnosti potřebují. Druhé kolo je volným pokračováním, takže i ti, kteří se nemohli zúčastnit prvního kola, nebudou v nevýhodě. Na závěr bych chtěl poděkovat všem krajským členům za spolupráci. Za podněty i za sdílení dobré praxe, která následně inspiruje další obce v jejich činnosti.

Liberecký kraj

Starostové mohou diskutovat se senátory i radními

SMS ČR v Libereckém kraji zve na krajské shromáždění, které se uskuteční v úterý 3. prosince od 10 hodin na půdě krajského úřadu. Zástupci samospráv budou mít možnost na jednom místě probrat se senátory i krajskými radními problémy, které je pálí, dozví se aktuální informace o rušení poboček pošt, o novinkách geoinformačního systému AGIS či shlédnou prezentaci o veřejných zakázkách. Účast potvrdili senátoři Michael Canov, Jaroslav Zeman a Jiří Vosecký či radní Libereckého kraje Jitka Volfová, Jan Sviták a Jiří Löffelman, také generální ředitel České pošty Roman Knap. V případě dotazů kontaktujte krajskou manažerku Petru Černou (cernap@smscr.cz, tel.: 604 967 432).

Petra Černá

Pardubický kraj

Krajské předsednictvo jednalo o plánovaných akcích na příští rok. Ta první se zaměří na dopravu

Ani v říjnu předsednictvo SMS ČR v Pardubickém kraji nezahálelo. Na svém dalším pravidelném dostaveníčku jednali jeho členové o plánovaných akcích pro členské obce na příští rok. Začátek roku 2020 odstartuje shromážděním, které se má věnovat krajské dopravě.

Zástupci členských obcí se mohou těšit na únorové krajské shromáždění, které doplní kulaté stoly, při nichž budou moct o krajské dopravě diskutovat přímo se zástupci Správy a údržby silnic Pardubického kraje a Ředitelství silnic a dálnic ČR, Správa Pardubice. Touto akcí se začnou plnit cíle memorand o spolupráci, která byla letos v únoru uzavřena. Ta slibují mimo jiné zajistit komunikaci mezi stranami v oblastech přípravy a realizace dopravních staveb. „SMS ČR se v našem kraji opět stane prostředníkem, mezi obcemi a dalšími důležitými institucemi. Již několikátý rok úspěšně a pravidelně pořádáme setkání starostů s hejtmánem, poslanci a senátory a také setkání zástupců MAS, DSO a mikroregionů s radními kraje,“ uvedla krajská manažerka Kristýna Vodrážková. „Pokud se plánované kulaté stoly s podtitulem doprava budou těšit stejné oblibě, je možné, že na začátku roku 2020 zahájíme další novou tradici,“ dodala.

Říjnové jednání začalo pozitivní zprávou o narůstající členské základně v kraji. Ta aktuálně čítá 181 obcí. „Přibýly nově i dvě obce II. typu, což je novinka, protože doposud tvořily základnu pouze obce I. typu. Právě to dává smysl naší práci,“ těší Kristýnu Vodrážkovou. Příští jednání krajského předsednictva se uskuteční na půdě jedné z nových členských obcí, díky čemuž bude možné představit aktivitu sdužení novým kolegům přímo v praxi. „Je pro nás důležité poznávat naše členy osobně. Díky tomu máme i šanci vidět prostředí jiných obcí a pozorovat i případné příklady dobré praxe,“ zmínila dále manažerka a vyzvala, že pokud by o účast na jednání měl zájem kterýkoliv z členů, velice rádi ho mezi sebou přivítají či jeho obec navštíví. KV

Olomoucký kraj

SMS ČR a SPOV ČR naplňují dohodu o spolupráci

Představitelé krajských předsednictev SMS ČR a Spolku pro obnovu venkova ČR (SPOV ČR) se v pátek 15. listopadu setkali na společném jednání. Vzájemně si vysvětlili činnost obou organizací hájících zájmy samospráv na celostátní i krajské úrovni a připomněli si nedávno podepsanou dohodu o spolupráci. V diskuzi zazněla řada námětů, jak spolupracovat i na úrovni kraje. Společně hodlají například připomínkovat krajské strategie, dotační programy, dále si předávat informace a potkávat se u projednávání klíčových témat pro obce kraje.

MŠ

Obce si nesmí nechat diktovat, kolik odpadu vyprodukují a jaká bude cena za svoz

Senátorka Jitka Seitlová se ostře ohradila proti článku v Průmyslové ekologii, v němž autor píše o tlaku, který je vyvíjen na starosty Olomouckého regionu proti vstupu obcí do akciové společnosti a který se opírá o argumenty zdůrazňující malost a slabost středních a malých obcí. Článek je napadán za to, že nechtějí vstoupit do akciové společnosti Odpady Olomouckého kraje, což by i podle SMS ČR pro obce znamenalo ztrátu svobody při hospodaření s odpady.

„Protestuji proti skandálnímu článku uveřejněnému 6. 10. 2019 v Průmyslové ekologii. Sdělení v něm považuji za naprosto nepřijatelné a záměrně poškozující renomé a význam našich obcí,“ uvedla senátorka, podle níž znázornění tvrdě zaťaté pěsti v úvodu článku naznačuje spíše výhrůžky ze strany autora vůči obcím, které do akciové společnosti odmítají vstoupit.

Kde je konečné řešení situace? Ptají se obce, když slyší o krajské problematice odpadového hospodářství. Hejtmanství v kraji před několika lety představilo pro mnohé obce sympatickou myšlenku vzniku spolku Odpady OK, který by sjednocoval obce na území kraje a nakládání s odpady řešil. Spolek následně získal finance od kraje a zadal expertům vypracovat studii, jejíž výstupy ale odmítl zveřejnit i svým členům, přestože byla hrazena z veřejných financí. Po dvou letech má kraj místo spolku akciovou společnost, kde už ovšem nefunguje rovné postavení obcí, ale nakupují se akcie na občana a největší města společnost ovládají. Na článek Jak rozbít „tiché dohody“ skládkařských firem reagoval i krajský předseda SMS ČR Tomáš Šulák. „Aktuální krajský návrh je nepřijatelný. Doporučuji obcím, aby řešily odpadové hospodářství na platformě dobrovolných svazků obcí. Mám dobré zkušenosti z praxe našeho DSO. Nikdo pak nemůže obcím diktovat, kolik odpadu mají dodat a jaká bude cena za svoz,“ řekl. Tomáš Pavelka

Jihočeský kraj

Glosa z Truskovic: Pojízdné prodejny od nás z návsi

Z mnoha stran slyšíme postesky obcí nad uzavíráním obchodů. Jsou ale i takové, kde se daří zásobování obyvatel řešit možná po staru, ale zato funkčně. Jen si to představte. Přijede nenápadná bílá dodávka, otevře dveře a ta vůně vás vystřelí až do sedmého nebe. Vůně čerstvých rohlíků, chleba, který křupe. Takhle to vypadá, když přijede do Truskovic malá pojezdna prodejna. I když je to do Vodňan necelých šest kilometrů, každé úterý a čtvrtek je na návsi živo. Hlouček nakupujících netrpělivě čeká na příjezd obchodu na kolečkách a své čekání si krátí řešením „obecní politiky“. Každého určitě napadne otázka ekonomiky takového provozu, jestli se to vůbec vyplatí. Asi ano. Snad i proto, že je obec podporuje měsíčním příspěvkem, který však není nijak závratný a zhruba se rovná telefonnímu tarifu běžné rodiny. Podobně to funguje i v jiných malých obcích. Nevím jak vám, ale mně to přijde jako skvělý příklad dobré praxe, který udrží venkov naživu, což je i hlavní motto Sdužení místních samospráv ČR. Máte podobnou zkušenost? Napište nám o ní.

Milada Vopálková

Zástupce SMS ČR poprvé zasedl v komisi zřízené krajem

Historicky první jednání má za sebou komise zřízená při Pracovní skupině pro města a obce spadající do konceptu Chytrý region Ústecký kraj. Kromě krajského manažera Marka Komárka v komisi zasedá mj. krajský architekt Ondřej Beneš, zástupce MAS Český sever Marek Hartych či starostové Václav Bešta (za Spolek pro obnovu venkova) s Ivanou Horčicovou.

První jednání se neslo v seznamovacím duchu. Přítomní si přečetli veškerá memoranda s účastí Ústeckého kraje týkající se oblasti Smart. Mezi ně je nově možné řadit též Memorandum o krajské spolupráci mezi Ústeckým krajem a SMS ČR, které na konci října schválila Rada Ústeckého kraje a v úterý 26. listopadu došlo k jeho slavnostnímu podpisu při příležitosti konání krajského shromáždění v Malých Žernosekách.

Zásadním pro budoucí vývoj nové platformy byl příspěvek poradce pro Smart Region ÚK Jiřího Šticha. Ten kromě představení dosavadního vývoje vyslovil touhu zapojit potenciální aktéry do rozvoje kraje a využít jejich specifických znalostí a dovedností. Zástupce SMS ČR přislíbil pomoc s informováním samospráv založeném na osobních kontaktech. „To má za cíl dostat ke konkrétním starostům relevantní informace získané na základě zhodnocení potřeb a možností jimi spravovaných obcí,“ uvedl krajský manažer Marek Komárek. Jednou z prvních možností zapojení samospráv do chytrých projektů by mohla být spolupráce v rámci projektu Obec budoucnosti, jehož spoluautor je také řádným členem komise. **MK**

Obce provozují nový školní autobus. Chtějí si tak udržet školu a školku

Obec Velhartice na Klatovsku pořídila nový autobus, který vozí děti jak do její školy, tak i do školy v sousedních Hlavňovicích. Dostala na to příspěvek od kraje. Jde o ukázkou toho, jak se obce snaží udržet provozuschopnost škol i za cenu vyšších doplatků na chybějící žáky.

„Starý školní autobus nám vloni dosloužil. Proto jsme museli pořídit nový. Nešlo o zanedbatelný výdaj,“ řekl starosta Velhartic Václav Jarošík o třímilionové investici, na kterou dostali milion od Plzeňského kraje. Obce provozují autobus společně. Bezplatnou kyvadlovou dopravu obecním autobusem využívají děti už od roku 2006. Jako zřizovatelé základní a mateřské školy se obce snaží o jejich udržení za každou cenu. Mimo jiné tak motivují místní rodiče, aby nevozili své děti do jiných a vzdálenějších škol. Děti jsou přitom nejen z územní působnosti Velhartic a Hlavňovic, ale i ze širšího okolí. **Roman Svoboda**

Pracovní skupina řeší problémy, které souvisí se zaměstnáváním cizinců

Zaměstnáváním cizinců a zejména problémy, které s tím souvisí, řeší odborné pracovní skupiny Ministerstva vnitra, jichž se pravidelně účastní i krajský předseda SMS ČR Karel Drašnar. Její členové se zaměřují na trh práce, lékařskou péči, pobyty pracovníků a metodickou oblast. V pracovní skupině nechybí zástupci ministerstev, policie, Svazu měst a obcí a představitelé měst a obcí.

Zaměstnáváním cizinců se ministerstvo vnitra začalo intenzivněji zabývat roku 2017, kdy se v Královéhradeckém kraji zhoršila bezpečnost v průmyslových zónách. Množství cizinců se zde soustřeďuje zejména v okresech Hradec Králové a Rychnov nad Kněžnou, kde je zaměstnává automobilka v Kvasinách. Z dalších výsledků vyplývá, že od roku 2014 se zvýšil počet Poláků, z nichž skoro polovina získala práci přes agentury.

Proto na posledních jednáních navrhli zástupci skupiny modifikovat povinnosti pracovních agentur. „Chceme, aby měly agentury odpovědnost za dovezené zaměstnance i při ztrátě jejich zaměstnání,“ řekl Karel Drašnar s tím, že skupina jednala rovněž o vytvoření etického kodexu zaměstnavatelů a zřízení fondu personálních agentur na zajištění jejich i propuštěných zahraničních klientů. „Jsme si vědomi, že rozvoj průmyslových zón má pro náš stát ekonomický a společenský přínos. Kvůli zvýšené koncentraci osob však někde také dochází k narušení poklidného života místních občanů. Naším cílem je pomoci vymyslet a přijmout taková opatření, která povedou ke zlepšení situace,“ vysvětlil Karel Drašnar. **Helena Kuthanová**

Ke snížení nehodovosti v kraji mohou přispět také města

Plány na zlepšení bezpečnosti silničního provozu chystají města na území Zlínského kraje. Důvodem jejich potřebnosti je fakt, že 70 procent všech dopravních nehod se stane ve městech a obcích. Informace vyplývají z Centra dopravního výzkumu.

Prvními se schválenou strategií v kraji jsou Otrokovice. Přiradily se tak jen k několika málo městům v republice, která už mají hotovo. V následujícím roce by se měly začít chystat podobné koncepce také v Kroměříži, Vizovicích a Valašském Meziříčí. Strategie mají přispět k tomu, aby na území měst do roku 2025 nezemřel na následky dopravních nehod žádný člověk a zároveň aby klesl počet těžce zraněných na polovinu. Taktika musí vycházet z krajské i národní strategie, s čímž může pomoci Centrum dopravního výzkumu či Krajský úřad Zlínského kraje. **Renata Štachová**

Veřejná doprava v kraji dozná změn

Od 15. prosince začne na celém území Zlínského kraje ve veřejné dopravě platit nový tarif jízdného. Starostové v nových podmínkách doposud nemají jasno. Proto se zástupci krajského předsednictva SMS ČR sešli s náměstkem hejtmana pro dopravu Pavlem Botkem, který slíbil, že obce vbrzku obdrží platné jízdní řády a do domácností budou doručeny letáky osvětlující nový systém dopravy.

Cena tarifu v autobusech a vlacích ve Zlínském kraji bude nově stanovena tak, že k pevné sazbě 9 korun se připočte za každý kilometr na trase koruna. „Například za cestu dlouhou 20 kilometrů tak zaplatí běžný cestující 29 korun. Jelikož v rámci kraje nebude zaveden integrovaný systém dopravy, budou si muset cestující kupovat jízdenky zvlášť u autobusů a u vlaků,“ vysvětlila krajská manažerka Renata Štachová.

V případě autobusů bude krajský tarif platit u všech linek, stejně tak i u spoji za hranicemi kraje, kterých je kraj objednavatelem. V autobusové dopravě nebudou k dispozici časové ani přestupné jízdenky. Tarif v rámci kraje bude platný ve všech osobních a spěšných vlacích a třech vybraných tratích. „Zde bude jedno, jestli cestující využijí služeb Českých drah nebo ARRIVY. Jízdenka bude přestupná a platná u obou dopravců,“ doplnila manažerka. Pro cesty ve vyšších třídách Českých drah nebo při cestách mimo hranice kraje však budou nadále platit pouze jízdenky Českých drah dle jejich tarifu. **RŠ**

Monitoring eroze má smysl! Je náhoda, že většina evidovaných hlášení o erozi je právě z Vysočiny?

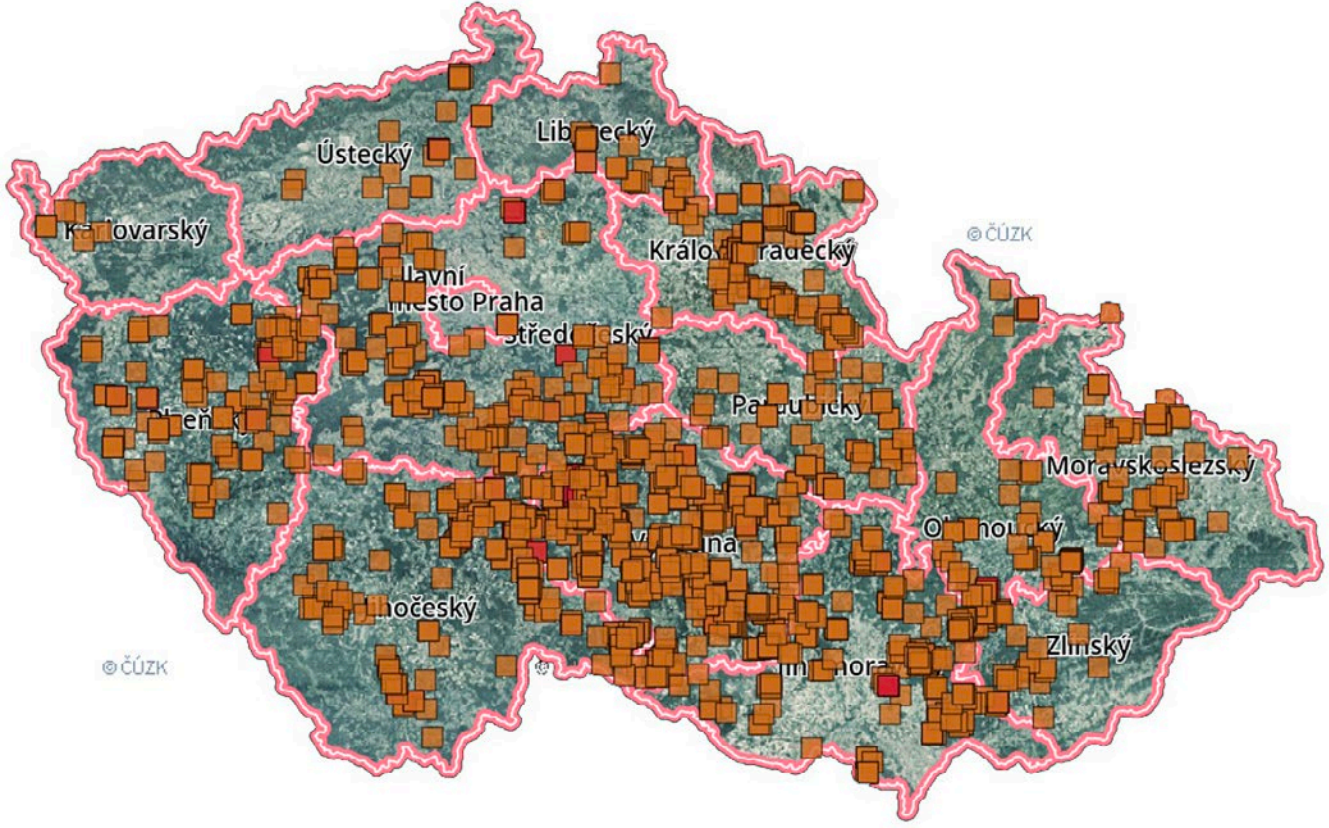
Mezi kraji nejvíce postiženými erozí vede jasně Vysočina, i když řadu postižených lokalit zaznamenali i v Jihočeském, Středočeském a Královéhradeckém kraji. Na semináři, který se k tématu konal 24. října v Jihlavě, to potvrdil ředitel Státního pozemkového úřadu Martin Vrba. Ten také přítomné seznámil s monitoringem erozí, který úřad provádí už více než sedm let.

Monitoring eroze zemědělské půdy zahrnuje sběr dat o erozních událostech a hodnocení účinnosti protierozních opatření definovaných v platných právních normách. V hlášeních o erozních událostech, které může provést kdokoli a přispět tak ke zlepšení a dobrému cílení protierozní ochrany, jsou na Vysočině prokazatelně neaktivnější. Pracovník místně příslušné pobočky Státního pozemkového úřadu následně provede terénní průzkum a zjištěné informace zanesou do webového portálu <http://me.vumop.cz>, který je volně dostupný. Na webu se lze seznámit s rozsahem eroze i dalšími informacemi k monitorovaným erozním událostem kdekoli na území ČR.

„Monitoring má smysl. Na základě jeho vyhodnocení jsou ovlivňovány změny kategorií půdních ploch, tedy podmínky a povinnosti pro zemědělce, kdy dochází až ke krácení dotací. Pomáhá řešit opakované erozní události, a především zesílit tlak na to, aby se jim předcházelo,“ zaznělo na semináři, kde se účastníci dozvěděli i to, že informace lze doplnit i zpětně. Nezbytné jsou podrobné informace o erozní události, především přesné datum a podrobná fotodokumentace.

Z dosavadních zkušeností odborníků vyplývá, že eroze postihuje zejména pole osetá kukuřicí. Z celkového počtu zaznamenaných případů jich na kukuřici připadla polovina. Na druhé příčce pomyslného žebříčku se umístila řepka s více než 14 procenty podílu na erozi, následovaly jarní i ozimé obilniny a brambory. **Marcela Syrová**

Mapa monitoringu eroze zemědělské půdy

Kraj se dohodl s obcemi, které silnice nebude v zimě udržovat

Středočeský kraj zveřejnil seznam nejméně využívaných silnic druhých a třetích tříd, které nebude v zimě udržovat. Jde zhruba o tři sta kilometrů z celkových bezmála devíti tisíc, které kraj spravuje.

Konkrétně půjde o úseky, jež spadají do působnosti 11 obcí: Bykoš, Skuhrov, Všeradice, Neumětely, Beroun, Korno, Hostomice, Osov, Liteň, Ořech a Kytín. „Tyto úseky jsou většinou vyřazené ze zimní údržby z toho důvodu, že jsou velmi málo využívané a řidiči k nim mají jinou, zpravidla lepší alternativu. Silnice pochopitelně nevyužívají ani vozy hromadné dopravy. Ve všech případech jsme vyjmutí úseků projednali s příslušnými starosty, kteří s tím souhlasili,“ uvedl pro Středočeský deník radní pro oblast dopravy František Petrtyl s tím, že podle propočtů vychází zimní údržba jednoho kilometru silnice ve Středočeském kraji průměrně na necelých 34 tisíc korun.

Úseky silnic, na kterých se pro jejich malý dopravní význam nezajišťuje sjízdnost a schůdnost v zimním období, budou označeny svislým dopravním značením Jiné nebezpečí s dodatkovou tabulkou „Silnice se v zimě neudržuje“. **Martina Jiříková**

CO S VYSLOUŽILOU LAMPOU VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ?

Vyměňujete ve vaší obci lampy veřejného osvětlení a nevíte, co dělat s těmi starými? Pokud zrovna řešíte podobný problém, máme pro vás řešení. Obráťte se na kolektivní systém **EKOLAMP**, který je již od roku 2005 jedničkou v péči o to, co již nesvítí.

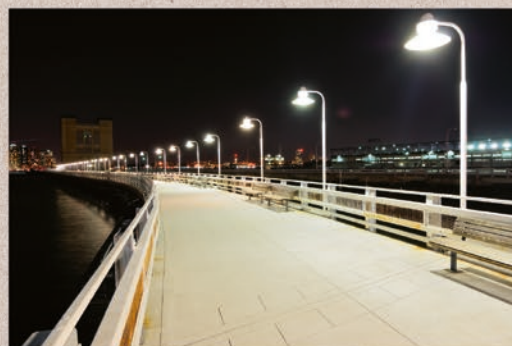
EKOLAMP zdarma zajišťuje svoz a recyklaci vysloužilých světelných zdrojů a malých i velkých elektrozařízení. Neplaťte zbytečně za likvidaci odpadovým firmám. Předáním vysloužilých elektrozařízení do zpětného odběru splníte podmínky Zákona o odpadech a navíc ušetříte.

Jak nás můžete kontaktovat:

V případě, že jste již naším sběrným místem, můžete provést objednávku odvozu prostřednictvím informačního systému **EKOLAMP** na www.ekolamp.cz (Vstup do informačního systému vpravo nahoře).

Pokud s námi chcete probrat možnosti spolupráce nebo máte jiné dotazy, kontaktujte naše obchodní oddělení:
obchod@ekolamp.cz, tel.: 277 775 101.

ekolamp
kolektivní systém pro zpětný odběr elektrozařízení